

ANDRZEJ SZYMACHA

OLIMPIADY FIZYCZNE

XXI i XXII

REGULAMIN, LAUREACI, TEMATY ZADAŃ,
ROZWIĄZANIA WRAZ Z DYSKUSJĄ,
OLIMPIADA MIĘDZYNARODOWA

WYDAWNICTWA SZKOLE i PEDAGOGICZNE

REDAKTOR
EWA WOLFRAM

REDAKTOR TECHNICZNY
STEFANIA RZECKA

KOREKTOR
HANNA PIETRZAK

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne – Warszawa 1975.
Wydanie pierwsze. Nakład 5000 + 250 egz. Ark. druk. 12,25;
wyd. 10,44. Oddano do składania 10.XII. 1974 r. Podpisano do
druku w kwietniu 1975. Druk ukończono w maju 1975. Zam. nr.
810/A A-11 Cena zł 30.–
Wrocławska Drukarnia Dzielowa. Wrocław, ul. Oławska 11

SPIS TREŚCI

APEL KOMITETU GŁÓWNEGO OLIMPIADY FIZYCZNEJ	5
WYCIĄG Z REGULAMINU OLIMPIADY FIZYCZNEJ	6
XXI i XXII OLIMPIADA FIZYCZNA 1971/1972, 1972/1973	9
XXI OLIMPIADA FIZYCZNA	14
Zawody stopnia wstępnego	14
Zadanie I – pole magnetyczne w środku pierścienia	14
Zadanie II – testowe	16
Zadanie III – nakrętka na śrubie	26
Zadanie IV – doświadczalne – pomiar częstotliwości	28
Zawody stopnia I	32
Zadanie I – trzy walce	32
Zadanie II – soczewka przyklejona do ścianki akwarium	35
Zadanie III – kulka na równi	41
Zadanie IV – doświadczalne – badanie drgań wahadła w wodzie	49
Zawody stopnia II	55
Zadanie I – ciężarek na gumkach	55
Zadanie II – łączenie 2 ogniwi	58
Zadanie III – prędkość dźwięku	61
Zadanie IV – doświadczalne – rozpraszanie kulki na obręczy	64
Zawody stopnia III	68
Zadanie I – dwa ciała połączone sprężyną	68
Zadanie II – cząstka w polu elektrycznym i magnetycznym	73
Zadanie III – płatka w chlorze	77
Zadanie IV – doświadczalne – czas zderzenia kul	84
XXII OLIMPIADA FIZYCZNA	91
Zawody stopnia wstępnego	91
Zadanie I – problemowe	91
Zadanie II – szalka na bloku	96
Zadanie III, – łączenie n oporów	99
Zadanie IV – śruba ściskająca blachę	103
Zadanie V – doświadczalne – wyznaczenie ciężaru właściwego	106
Zawody stopnia I	112
Zadanie I – klin z kulką na stole	112
Zadanie II – pole grawitacyjne od n powłok	115
Zadanie III – blok wirujący w polu magnetycznym	116
Zadanie IV – doświadczalne – płyta gramofonowa jako siatka dyfrakcyjna	119

Zawody stopnia II	124
Zadanie I – drgania ciała na lince nie spełniającej prawa Hooke'a	124
Zadanie II – opory połączone w sześcian	126
Zadanie III – kwantowanie oscylatora	130
Zadanie IV – doświadczalne – wyznaczenie współczynnika tarcia	133
Zawody stopnia III	138
Zadanie I – spadająca lina	138
Zadanie II – efekt Stewarta-Tolmana	141
Zadanie III – soczewka pozbawiona aberracji sferycznej	144
Zadanie IV – doświadczalne – pomiar przewodnictwa metodą 4 sond	152
Zwycięzcy i wyróżnieni VI Międzynarodowej Olimpiady Fizycznej – Bukareszt 1972 ..	161
VI MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA FIZYCZNA – BUKARESZT 1972	163
Zadanie I – walce na równi	163
Zadanie II – kondensator z cieczą	168
Zadanie III – przemiana adiabatyczna	174
Zadanie IV – dwusoczewka Billeta	182
Zadanie V – doświadczalne – pływanie i statyka wydrążonego walca	187

Red. dokumentu: Tadeusz M. Molenda, Instytut Fizyki, Uniwersytet Szczeciński, 2010 r.